

OBSAH:

1 POJEM SPECIÁLNÍCH VZDĚLÁVACÍCH POTŘEB A OBECNÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE VZÁCNÝM ONEMOCNĚNÍM	9
1.1 Pojem speciálních vzdělávacích potřeb	9
1.2 Volba vzdělávací cesty – druhy vzdělávání a škol	10
1.2.1 Integrace nebo tzv. speciální škola?	11
1.2.2 Jiný způsob plnění povinné školní docházky	12
1.2.3 Asistent pedagoga	13
2 FAKTORY PROVÁZEJÍCÍ VZDĚLÁVÁNÍ DÍTĚTE SE VZÁCNÝM ONEMOCNĚNÍM VE ŠKOLE	15
2.1 Obecné povinnosti školy a pedagogů při integraci	15
2.2 Žák se vzácným onemocněním	16
2.3 Rodina a rodiče	16
2.4 Úprava vzdělávacích podmínek (individuální vzdělávací plán)	18
2.4.1 Další sociálně psychologické mechanismy	19
3 SPECIFIKA KOMUNIKACE ÚČASTNÍKŮ VZDĚLÁVÁNÍ VE VZTAHU KE VZÁCNÝM ONEMOCNĚNÍM	20
3.1 Komunikace učitele se žákem se vzácným onemocněním	20
3.2 Komunikace učitele s rodiči nemocného dítěte	20
3.3 Komunikace učitele se spolužáky	21
3.4 Záludnosti a dopady komunikace méně vhodné, nevhodné až nemístné	22
4 METODIKA PRÁCE S DÍTĚTEM S CYSTICKOU FIBRÓZOU	24
4.1 Charakteristika cystické fibrózy	24
4.2 Dítě s cystickou fibrózou	26
4.3 Organizace a obsah vzdělávání	27
4.3.1 Kontakty	33
4.4 Kasuistika	33
5 METODIKA PRÁCE S DÍTĚTEM S GALAKTOSEMIÍ	34
5.1 Charakteristika galaktosemie	34
5.1.1 Jak častá je galaktosemie?	34
5.1.2 Příznaky galaktosemie	35
5.1.3 Screening u galaktosemie	35
5.1.4 Diagnostika galaktosemie	35
5.1.5 Léčba u galaktosemie	35
5.2 Dítě s galaktosemií a vzdělávání	37
5.3 Organizace a obsah vzdělávání dítěte s galaktosemií	39
5.3.1 Organizace vzdělávání	40
5.3.2 Obsah vzdělávání	40
5.3.3 Pomůcky	46
5.4 Kontakty na organizace, odkazy	47
6 METODIKA PRÁCE S DÍTĚTEM S MUKOPOLYSACHARIDÓZOU	49
6.1 Medicínské aspekty onemocnění	49
6.2 Dítě s mukopolysacharidózou a vzdělávání	51
6.3 Organizace a obsah vzdělávání dítěte s mukopolysacharidózou	52
6.3.1 Organizace vzdělávání	52
6.3.2 Obsah vzdělávání dítěte s mukopolysacharidózou	53
6.3.3 Koncept Bazální stimulace	57
6.3.4 Metoda Veroniky Sherborne	57
6.3.5 Dětská zábavná jógová cvičení	57
6.3.6 Pohybové hry ve vodě (návčik plavání)	58
6.4 Jiný způsob plnění povinné školní docházky u dětí MPS	58

6.5 Střední vzdělávání studentů s MPS	58
6.6 Využitelné pomůcky pro vzdělávání dětí s MPS	59
6.7 Shrnutí podmínek vzdělávání dětí, žáků a studentů s MPS	60
6.8 Kontakty na organizace	60
6.9 Kazuistika	60
7 METODIKA PRÁCE SE ŽÁKEM S FENYLKETONURIÍ	64
7.1 Charakteristika onemocnění	64
7.1.1 Příčina a popis fenylketonurie	64
7.1.2 Léčba fenylketonurie	64
7.2 Postavení dítěte s PKU v oblasti vzdělávání	65
7.3 Dítě s PKU či jinou dědičnou metabolickou poruchou a proces vzdělávání	66
7.3.1 Dopady PKU do oblasti stravování	67
7.3.2 Dopady léčebného režimu při PKU do vzdělávacího procesu	68
7.3.3 Dopady PKU do oblasti pedagogicko-psychologické	69
7.3.4 Dopady u ostatních dědičných metabolických poruch, léčených nízkobílkovinnou dietou	70
7.4 Kontakty na patientské organizace a jejich činnost	70
7.5 Kazuistiky	71
8 METODIKA PRÁCE S DÍTĚTEM S PRADER – WILLI SYNDROMEM	74
8.1 Charakteristika Prader – Willi syndromu	74
8.1.1 Možnosti terapie PWS	75
8.2 Dítě s PWS a vzdělávání	76
8.3 Organizace a možnosti vzdělávání dítěte s PWS	79
8.3.1 Stravování	79
8.3.2 Zařazení do předškolního a školního vzdělávání	80
8.3.3 Dvanáctero úspěšného učitele dítěte s PWS	81
8.4 Kontakty	81
8.5 Kazuistiky	81
9 METODIKA PRÁCE S DÍTĚTEM S RETTOVÝM SYNDROMEM	84
9.1 Charakteristika Rettova syndromu	84
9.1.1 Jednotlivá stádia Rettova syndromu	84
9.2 Vzdělávání dívek s Rettovým syndromem	85
9.2.1 Zdravotní hlediska	85
9.2.2 Silné stránky dívek s Rettovým syndromem	87
9.3 Organizace a obsah vzdělávání dítěte s RTT	87
9.3.1 Organizace vzdělávání podle školních stupňů	87
9.3.2 Výběr přiměřené formy vzdělávání	88
9.3.3 Obecné zásady a osvědčené činnosti	89
9.3.4 Tělesná výchova, pohybová výchova a fyzioterapie	90
9.3.5 Metodika komunikace	90
9.3.6 Oblíbené činnosti pro rozvoj osobnosti dívek s RTT	92
9.3.7 Metodika stravování a sebeobsluha (hygiena)	94
9.3.8 Rehabilitační, kompenzační a pedagogické pomůcky	94
9.4 Kazuistika	95
9.5 Užitečné kontakty a literatura	96
10 METODIKA PRÁCE S DÍTĚTEM SE SPINÁLNÍ MUSKULÁRNÍ ATROFIÍ (SMA)	97
10.1 Charakteristika onemocnění spinální muskulární atrofie	97
10.1.1 Klasifikace spinálních svalových atrofií (SMA) podle stupně postižení:	97
10.2 Dítě se SMA a vzdělávání	98
10.3 Organizace a obsah vzdělávání dítěte se SMA	100
10.3.1 Bezbariérové prostředí	100
10.3.2 Stupně vzdělávání a specifika některých vyučovacích předmětů	102

10.3.3	Specifika jednotlivých vyučovacích předmětů	102
10.3.4	Metodika a hodnocení	103
10.3.5	Domácí vzdělávání	103
10.3.6	Pomůcky kompenzační, pedagogické a technické	104
10.3.7	Shrnutí	106
10.4	Kontakty na organizace	106
11	METODIKA PRÁCE S DÍTĚTEM S TOURETTEOVÝM SYNDROMEM	108
11.1	Charakteristika Touretteova syndromu	108
11.1.1	Komorbidní, čili přidružené potíže v souvislosti s TS	109
11.2	Dítě s TS a vzdělávání	110
11.3	Organizace a obsah vzdělávání dítěte s TS	111
11.3.1	Konkrétní zásady a přístupy v interakci s dítětem s TS	112
11.3.2	Využitelné pomůcky	114
11.3.3	Hodnocení	116
11.3.4	Úskalí v rámci školské praxe v rámci TS	116
11.4	Kontakty	117
12	METODIKA PRÁCE SE ŽÁKEM S WILLIAMSOVÝM SYNDROMEM	122
12.1.1	Základní charakteristika Williamsova syndromu, stručná etiologie	122
12.1.2	Specifika ve vzdělávání dětí s Williamsovým syndromem	124
12.1.3	Specifické projevy dětí s Williamsovým syndromem ve vztahu ke vzdělávání	125
12.1.4	Medikace	125
12.1.5	Vliv onemocnění na jednotlivé vzdělávací oblasti	126
12.1.6	Stupně vzdělávání	128
12.1.7	Jiné způsoby plnění povinné školní docházky, nemocniční pobyty	129
12.1.8	Jedinečnost dětí s Williamsovým syndromem	129
12.2	Kompenzační, rehabilitační a vzdělávací pomůcky pro děti s Williamsovým syndromem	130
12.3	Hodnocení vzdělávání dětí s Williamsovým syndromem	130
12.4	Kontakty	131
12.5	Literatura	131
13	TECHNICKÉ PROSTŘEDKY PRO VZDÁLENOU VÝUKU DÍTĚTE SE VZÁCNÝM ONEMOCNĚNÍM	133
13.1	Co LIVE@EDU vlastně představují?	133
13.2	LIVE Messenger a Skype.cz	134
13.3	Další možnosti	134
13.4	„Ideální“ řešení...	134
13.5	Kontakty	134
ZÁVĚR		135